

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 11/4214	
	Arkiv sakID.: 11/1046	Saksbehandler: Frank Bernhardsen
Sluttbehandlede vedtaksinstans: Kommunestyre		
Sak nr.:	PLAN- OG UTVIKLINGSUTVALG	Dato: 24.05.2011
039/11	ELDRERÅDET	27.05.2011
007/11	FORMANNSKAP	30.05.2011
040/11	KOMMUNESTYRE	16.06.2011
034/11		

LOKALISERING BOENHETER FOR DEMENTE

- Vedlegg:
1. Uttalelse fra folkehelsekoordinator
 2. Uttalelse fra kommunens demenskontakt

Pleie og omsorgsplan 2010-2020 for Fauske kommune har i tråd med nasjonal demensplan prioritert og satt følgende resultatmål for framtidens demensomsorg i Fauske:

- ✓ Bygge opp tilrettelagte boliger med døgkontinuerlig bemanning for demente. Det anslås at det vil være behov for anslagsvis rundt 36 boenheter totalt i første omgang. Det må opparbeides et tilrettelagt uteareal (sansehage) og et aktivitetstilbud i tilknytning til boligene.
- ✓ Etablere dagtilbud og avlastningsplasser for hjemmeboende personer med demens.
- ✓ Styrke tilbudet i forhold til utredning og veiledning til bruker og pårørende. Stilling som demenskontakt utvides og gjøres fast.
- ✓ Øke kompetansen om demens for ansatte og pårørende. Sikre at våre medarbeidere har god kompetanse innen demenssykdommer og forståelse for tilpasset kommunikasjon og samhandling med brukeren og pårørende
- ✓ Etablere et tettere samarbeid med pårørende og skape økte muligheter for at pårørende kan bli mer deltakende i omsorgen

En egen plangruppe er etablert for å definere nærmere faglige krav/forutsetninger for kommunens satsning på nye tilrettelagte boliger for demente.

Denne faggruppen har definert følgende krav til boligene, samt lokalisering:

- Uteareal med sansehage, turløype på området.
- Beboelsesrom etableres på bakkenivå.
- Mulighet for ekspansjon med tanke på framtidige behov.

- Nærhet til utmark og friområder.
- Parkeringsområde etableres slik at beboere ikke forstyrres.

Det er viktig at tilbudet for demente i Fauske kommune i fremtiden er godt definert og at man samlokaliserer boligene og dermed også fagkompetansen. Dette vil gi muligheter for å skape et godt miljø for de demente, en god arena for pårørende og et solid og utviklende fagmiljø.

Samhandlingsreformen understreker at omsorgsutfordringene ikke kan løses av det offentlige alene, og at det må samarbeides med ulike aktører. Derfor er det viktig at boligene lokaliseres sentralt. Hvis boligene fungerer som et lokalt møtested, kan det innebære et godt og spennende arbeidsmiljø for de ansatte.

Plangruppen har vurdert følgende alternativer:

- *Området rundt Fauske Sykehjem og dagens legeboliger.*
 - Området ble vurdert ut fra nærhet til dagens Helsetun. Utfordringen ligger i at morgendagens demensboliger skal etableres på et nivå med tilpasset uteområde, som krever stort areal. Området rundt Fauske Helsetun åpner ikke for denne mulighet, samt at det begrenses ekspansjon med tanke på framtidige behov.
 - I dette området ville det være mulighet å arbeide videre med samme konsept som Helsetunets Borettslag og Omsorgsbolig konseptet. Disse oppføres til selvkost med statlig tilskudd samt beboernes innskudd. Da vil det være mulighet å etablere et egnet uteområde til bruk for alle beboere ved Fauske Helsetun.
- *Eiaveien.*
 - Området eies av det kommunalt heleide selskapet Eiaveien AS. Forholdene ligger godt til rette for etablering av første trinn av demensboliger og det ligger til rette for ekspansjon ut fra framtidige behov. Området ligger i nær kontakt med natur og mulighet til å benytte etablerte sti og turområder. Tomten er ikke spesielt værutsatt slik at uteområder kan benyttes året rundt. Eksisterende hovedbygg på tomten vil kunne innlemmes å bli en del av ny bygningsmasse.
- *Erikstad, Gamle Husmorskolen.*
 - Av områdene som ble vurdert for etablering, er dette den tomten som har den flotteste utsikten. Tomten med dagens bygningsmasse, eies av Nordland Fylkeskommune. Dagens bygninger er ikke formålstjenlig til bruk for nye demensboliger, så hvis området skal være aktuell for etablering, må tomt med bygning kjøpes, og dagens bygg rives. Tomten er påvirket noe av været når vindretning kommer fra øst. Området har ikke nærhet til etablerte sti og turområder.

Plangruppa har på faglig grunnlag konkludert med at tomtealternativet i Eiaveien bør velges. Dette arealet er dimensjonert for å kunne samlokalisere og rendyrke demensomsorgen i Fauske kommune, tomten ligger sentralt noe som gjør tilgjengeligheten for pårørende god. Den sentrale beliggenheten gjør tilgjengeligheten enkel også for aktører utenfor pleie og omsorg. Det er kort vei til sentrale aktivitetstilbud, samtidig som det ligger nært friluftsområder.

Evnen til å bearbeide informasjon svikter hos demente, det fysiske miljøet må tilrettelegges for å få best mulig mestring, det må være enkelt å finne frem og omgivelsene må oppleves kjente og trygge, avgrensede arealer med vandremuligheter er grunnleggende prinsipper. Derfor er det viktig at lokaliseringen av byggene er dimensjonert for å tilrettelegge det fysiske miljøet. Fysisk aktivitet i eldreomsorgen er et satsningsområde for pleie og omsorg, tilgjengeligheten for å være i aktivitet skal være god.

I Eiaveien ligger det til rette for å opprette sansehager i tilknytning til boenhetene samtidig som muligheten ligger til rette for å gå ut i naturen og i nærmiljøet, noe som vil dekke de ulike behov de demente har.

I Pleie og omsorgsplanen er det definert behov for 36 nye boenheter for demente i første omgang, og ut i fra prognoser vil det i fremtiden være behov for flere. Derfor er det viktig at valg av tomt gir muligheter for ekspansjon. Området i Eiaveien gir muligheter for ytterligere utbygging i femtiden. En slik samlokalisering vil også være driftsøkonomisk mest gunstig for kommunen.

Plangruppen anbefaler derfor at fremtidige boenheter for demente lokaliseres til Eiaveien.

Arealet i Eiaveien eies av det kommunalt eide selskapet Eiaveien AS. Selskapet leier ft ut lokaler til ambulansetjenesten. Området er regulert til offentlige formål og dersom det skal benyttes til boligformål helt eller delvis må en omregulering gjennomføres.

Tidligere tidsbegrensede klausuler mht utnyttelse/bruk av området er utløpt.

Rådmannen gir sin tilslutning til de faglige anbefalinger som er gitt mht lokalisering av framtidige tilrettelagte boliger for demente. Rådmannen vektlegger i denne sammenheng også at de driftsøkonomiske aspektene.

Rådmannen forutsetter ellers at det arbeides videre mht å avklare organisering av byggeprosjektet.

INNSTILLING :

Kommunestyret godkjenner at området Eiaveien benyttes til etablering av tilrettelagte boliger for demente.

Arbeid med ny reguleringsplan bes igangsatt omgående.

PLUT-039/11 VEDTAK- 24.05.2011

Jan Harald Paulsen (AP) stilte spørsmål med egen habilitet (styreleder Eiaveien AS). Paulsen ble erklært habil med 6 mot 2 stemmer.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

INNSTILLING TIL FORMANNSKAPET:

Kommunestyret godkjenner at området Eiaveien benyttes til etablering av tilrettelagte boliger for demente.

Arbeid med ny reguleringsplan bes igangsatt omgående.

ELD-007/11 VEDTAK- 27.05.2011

Innstillingen ble enstemmig vedtatt

FOR-040/11 VEDTAK- 30.05.2011

Nils Christian Steinbakk (FL) fremmet følgende forslag:

1. Fauske kommune skal gi våre eldre og syke det tilbudet de har krav på for å oppleve trygghet, trivsel og fellesskap.
2. Som innstillingen + En forutsetning for dette er at området reguleres til offentlig formål og at tilbudet til brukerne gis i henhold til kommunehelsetjenesteloven.
3. Som innstillingen.

Plan- og utviklingsutvalgets innstilling ble vedtatt med 6 mot 3 stemmer avgitt for FL's forslag.

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Kommunestyret godkjenner at området Eiaveien benyttes til etablering av tilrettelagte boliger for demente.

Arbeid med ny reguleringsplan bes igangsatt omgående.

Per Gunnar Pedersen
Konstituert rådmann

Bygging av boliger til demente i Fauske kommune

Demens i et folkehelseperspektiv

I Norge lider rundt 70.000 personer i dag av demens. Innen 2040 vil tallet på demente i Norge bli doblet. I litteraturen kommer det frem at nasjoner og kommuner er generelt dårlig forberedt på de sosiale og økonomiske utfordringene disse sykdommene bringer.

Undersøkelser viser at aktivitet er svært viktig med tanke på mental helse både som forebygging og behandling. Nyere studier tyder på at personer som er fysisk aktive har mindre risiko for å utvikle demens og et viktig behandlingstilbud for de som har fått diagnosen (Moser & Martinsen 2008).

I et sykdomsforløp med mental lidelse er fritidsaktiviteter viktige, interesser som kombinerer fysisk, mental og sosial aktivitet er god "medisin" (Fratiglioni 2004).

I planlegging av boliger for demente blir det svært viktig å legge til rette for aktivitet, både inne og ute. Ikke minst vil et godt tilrettelagt uteområde kunne bygge opp omkring gode erfaringer og opplevelser hos den enkelte bruker. Dette vil være moderne og fremtidsrettet demensbehandling.

Boliger som planlegges i Fauske bør plasseres og bygges på en slik måte og på områder som gir gode aktivitetsmuligheter inne og ute, både i nærområdet og områder et stykke bort fra boligmassen. Som eksempel bør Eiaveien som boligområde for demente ikke kombineres med ambulanseaktivitet og i tillegg kunne kobles opp for bruk av fasiliteter og uteområdene mot Vestmyra og Klungsetmarka.

Fauske 17. desember 2010

Jakob Joh. Djupvik
Folkehelserådgiver

Bygging av boliger til personer med demens i Fauske kommune.

Viser til uttalelse fra folkehelserådgiver Jakob Djupvik når det gjelder forekomst av demenssykdommen i fremtiden, og bekrefter hans tall. I Fauske har vi pr. i dag, ca 150 personer med en demenssykdom og det er stigende. Antall startede utredninger økte fra 15 i 2009 til 21 i 2010.

Det er startet planleggingsarbeidet for nytt botilbud for denne pasientgruppen, og plassen som er aktuell er i Eiaveien. Det er gjort befaringer, også sammen med personell fra Kløveråsen kompetansesenter i Bodø, som så muligheter for å skape et godt tilbud der. Bra beliggenhet i forhold til sentrum og uteområde, noe som blir viktig for å kunne gi et godt og variert tilbud. Der er gode muligheter for å kunne kombinere sosial, mental og ikke minst fysisk aktivitet, som det viser seg er meget viktig for personer med demens. Der er gode muligheter for å lage et godt uteområde for benyttelse hele året. Helt klart at den funksjonen det eksisterende bygget har i dag, ikke kan kombineres med planlagte boliger for personer med demens. Men det kan, om det skal bestå, brukes til dagsenter/aktivitetssenter, noe det er stort og udekket behov for pr. IDAG

Viktig at de som skal ha sitt hjem her, alle får bo på bakkeplan, med mulighet å kan bevege seg fritt når de ønsker det, i et lett tilgjengelig uteområde. Hver enhet må max ha 8 beboere og kan, om mulig knyttes sammen. Det må avsettes plasser til avlastning/korttidsopphold som er helt nødvendig for mange, for å kunne bo lengre i eget hjem. Det må også lages forsterkede enheter for de som har en langt kommende demenssykdom, med atferdsendringer som gjør at de ikke kan bo i vanlig skjermet avdeling. Disse må ha en funksjon slik at de kan benyttes om behovet for forsterket enhet til tider ikke er tilstede.

Når det gjelder antall plasser som er planlagt, viser da til Helse og Omsorgsplanen og 36 plasser, er dette for lite ut fra trend og utredninger. Det må bygges minimum 40 plasser med mulighet for utvidelse. Det vil også være nødvendig å tenke på en ny gruppe som etter hvert vil komme. Det er gjerne yngre personer med rus og alkoholrelatert demenssykdom. Dette vil bli et stort, men viktig løft for Fauske kommune, men vi kan ikke unngå å ivareta denne pasientgruppen som vi vet vil vokse i tiden fremover.

Fauske 14.mars 2011

Erna Josefsen.

Demenskontakt.